

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De tristitia animæ, absente dilecti gratia. XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

impatenter litigare. Dabis proinde interroganti responsum, cum fuerit opportunum.

7. Loquatur etiam ad maiorem intelligentiam, aliquid pro se anima deuota. Responde & tu liberè partem tuam. Dilectus enim patienter te audiet, & occurret verbis pacificis, ne detrimentum ex eo patiaris. Quis enim te consolabitur, si non ipse fuerit consolator? Et tuam infirmitatem quis clementius feret, nisi qui cuncta sine onere portat? Cui etiam tutius reuelabis, si quid triste habueris, nisi omnia plenè scienti? Aut cui magis fidem dabis, nisi non fallenti veritati? Iam hæc si quis externorum audierit, & qui non est de amicis Sponsi, præ foribus arceatur. Sin verò Sponsum diligit, si fidelis fuerit, si deuotus & internus, liber illi concedatur ingressus. Si custos conscientia; si amator virtutis fuerit & disciplinæ; si affectu purus, & intellectu clarus; si in se humilis, & ad suos pius; si bona audita non malè capere, non vanè efferre, non temere arguere, non animosè defendere, non superbè prædicare nouit; sed è contra, non intellecta venerari, obscura & mystica sanè interpretari didicit; talis introducatur, & huic interfit gratis colloquio. Affectus enim cordis ex verborum sonitu magis pensari debet quam uocum qualitates. Indica ergo mihi anima, qualiter te sustines absente dilecti gratia? Ego me sentio minùs loniter posse sufferre; si se in longum voluerit differre; & puto aliquid simile de te. Si vis, sedeamus hic pariter, & conferamus super hoc verbo, pro aliqua consolatione nostra.

CAPVT XIV.

De tristitia anima, absente dilecti gratia.

Dormitauit anima mea præ radio. Quis est iste sermo, quem Psal. 118.
loqueris? Quare dicis Sion, Reliquit me Dominus? Noli Baruc. 4.
timere filia Sion, anima amans & speculans; ecce Rex tuus, dilectus dilecti, ueniet tibi. Surge, sta in excelso, & uide iucunditatem qua ueniet tibi à Deo tuo. Quasiui (inquit) Cant. 5.
vocaui, & non respondit mihi; propterea dormitauit anima mea præ radio. Et ego: Hæc vox turturis, amisso compare. Non est hodie sicut heri & pridie, quando cantabas cantica lætitiæ. Præcessit manè, uenit uespera: sponsus autem cubat in meridie, nec datur accedere. Verba tua tristitiam sonant, & oculi tui lachrymis rigantur. Anima in dolorees, & consolari opus habes. Sed dic, unde est? Non est mihi super auro & argento, aut qualibet re mundi quaestio, non de lucro aut damno, non de iniuria aut penuria, qua mundo iam mortua sum & crucifixa. Si bene te noui,

noui, diu omnibus mundanis abrenunciaſti. Sed an etiam te in omnibus perfectè abnegasti, & vsque ad contemptum tui veneris, inquirō. Hoc paucissimorum est, & exigitur specialiter à te. Vnde est ergo dolor tuus? Quid amisti? Si de dilecto est, scio, quia tristitia non immeritò impleuit cor tuum: nec est quidquam tibi iucundum, donec reuertatur, & reddat tibi aspectum suum. Sed quomodo interim te sustines, ô delicata & innixa super dilectum? Et mihi constat, quia semper pro voto non adest. Ergo dum abest, quid solatij habes, & in quo te quietas? Narra mihi secreta tua, etiam si sint dolore plena. Te Christum absentem dolere nemo dubitet, nisi qui non amat. Habes modò tristitiam, sed de Sponſo Christo, non de mundo isto. Et scio, quòd illo reuertente, iterum consolaberis, quia non in perpetuum tui obliuiscetur. Dixit enim: *Non relinquam vos orphanos; vado, & venio ad vos.* Non ergo sunt vacua verba tua, cum tanto dolore prolata; sed cor amantis ostendunt, & gelidum cor feriunt, quod amore Christi non ignescit. Vox enim tua dulcis, vox turturis, non clamor murmuris. Ideo confido, quòd inuenies eum, quem doles amissum.

Ioan. 14.

2. Interrogo tamen te; Quid dicis de eo, quem sic absentem ploras? Bonus est, an aliud suspicaris? Et quidem bonus est, & bonus valde; iustus & fidelis, in quo non est iniquitas, sed nec esse potest. Cur igitur doles de bono, in quo non est dolus? Non de bono doleo, quia bonus est: sed me miseram lugeo, quoniam bonum & fidelem amicum amisi. Ego ego sum, quæ merui: sed væ væ, quia sollicitè gratiam eius non custodiui. Perdendo didici, quid habendo possedi. indicat dilecti absentia, quid contulit eius præsentia. Lætabar cum eo & iucundabar, sed minus cauta fui de recessu celeri. venit saliens in montibus, hilarius & iucundus in ostijs domus meæ. Et statim clausi fores carnis, & introduxi ad me dilectum, sedique cum eo, & requieui sub eius umbraculo, à turbine & à pluuia. Et gausa sum, viso dilecto. Quidni gauderem? Ipse gaudium meum, & exultatio cordis mei. Eia quid habui, & quid in illa hora possedi? Non possum indicare tibi, quàm bene mihi celsit: nec nunc quidem dicere expedit. Plus desiderare non potui præsentem illo quem solum dilexi.

Quàm bene sit animæ præsentem gratia.

3. O quantum dilexi, quando me & omnia neglexi! De omni re, quæ me delectare potuisset, parum vel nihil curavi, quia eius amor me totam rapuit; & quicquid ipse non erat, incongruum videbatur & insipidum. Quo ablato, proiectum est cor meum penè extra me. Dependebat enim anima mea ex gratia eius; quia aliud non habui solatium, nisi hunc quem plango subtra-

subtractum. Sufficiebat mihi, & satis erat ad omnem lætitiæ varietatem. Sicut volebam, sic ille erat, & quicquid mihi præcipiebat, libenter acceptabam, meque illi totaliter & promptè donabam. Et concors animus & tranquillitas magna nobiscum. Nec fuit ausus quisquam nostrum irrumpere silentium, illo nimirum sic iubente per os suum: *Adiuvo vos filia Ierusalem, per eas præas hinnulosq; camporum, ut non susciteris, neque euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.* Iam nunc perpende, si vales verba mea sentire; quantum mihi de absentia dilecti necesse sit dolere, cuius ex presentia omnibus bonis cœpi abundare. Ad hæc respondi: Scio, quid loqueris; experimento sæpius probavi, quod dicis. Sed in hoc consolemur; quia eius dispensatio voluntatis, nostræ deuotionis est profectus. Et nunc quæ dixisti, gratanter suscepi: sed adhuc perfectius ea vellem audire. Tardioribus enim sensu, opus est morosior declaratio.

CAPVT XV.

De scrutinio super dilecto, & donis gratia eius.

I. Benedictus Deus, qui non amouit misericordiam suam à me. *Act. Psal. 65.*

sum igitur, pio rursus scrutinio quærens; si quando te sine interna consolatione reliquerit dilectus, quid interim agis? quid etiam super hoc consulis? quali quoque arte possit reconciliari vel reuocari? Rogo te charissima & deuota Christi amica, nihil horum sileas à me, quæ venerim interrogare. Potes prodesse hac vice, pandendo mihi quod piè sentis. Ex tuis sermonibus potero mensurare pondus mei doloris? an iustè sit vel iniustè quòd dolui. Vidi enim te quandoque hilarem, quandoque verò tristem; rursusque conspexi gaudentem, & ex te perpenni aliquantulum me. Sed causam huius mutationis hanc reor esse potissimam, de transitu & reditu vnici dilecti tui. In quo casu plura te percurrisse intelligens, informandus accessi.

2. At illa: Desiderijs tuis annuens, conabor saltem modicè propalare, quæ intra me aguntur; siue cum fuero cum dilecto, siue cum abactata remanserò sola, expectando eum quem diligit anima mea. Sanè hoc primum noueris: quantum mihi gaudij & dulcedinis eius confert gratia, tantum doloris & amaritudinis ministrat illius absentia. Sed cur sic dispensat vices suas, deceret eum potius dicere quàm me. Audies autem eum compereuro verba carminis mei; quia postremò introducemus eum ad nos, sedensque in medio nostri, docebit nos ordinationem suam, quam solitus est exhibere amantibus. Sed iam audi patienter me, & imperfectum eloquium meum non sit tibi graue. Ad excitandum namque corda nostra inuicem conuenimus, vt vel pariter lugramus, vel ex amore inuicem gaudeamus. *Væ enim soli: Eccli. 4.*
quia